

KADERNOTA 2024

GGD WEST-BRABANT

*Een gezond,
veilig en gelukkig
West-Brabant*

INHOUD

1.	<u>INLEIDING</u>	3
2.	<u>WIJ MAKEN GEZOND GEWOON: TOEKOMSTVISIE 2023-2033</u>	5
3.	<u>TRENDS EN ONTWIKKELINGEN 2024</u>	8
4.	<u>AMBITIES 2024</u>	14
5.	<u>FINANCIËLE KADERS</u>	19
5.1	<u>BUDGETTAIRE PARAGRAAF</u>	20

01. INLEIDING

INLEIDING

Iedereen gewoon gezond!

Iedereen wil gewoon gezond zijn. Alleen is dat niet voor iedereen even vanzelfsprekend. Of je nu iedere dag in de sportschool traint of 's avonds een klein ommetje maakt omdat je slecht ter been bent; in beide gevallen is jouw keuze gewoon gezond. De GGD zet zich in voor het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid en veiligheid van alle inwoners en bezoekers van West-Brabant. We streven naar een samenleving waarin iedereen zo gezond mogelijk kan opgroeien en ouder worden. Waar onze omgeving zo is ingericht dat gezonde keuzes de meest logische keuzes zijn. Dit kunnen we echter niet alleen, dus werken we hieraan samen met ketenpartners en met alle gemeenten. We weten dat gezondheid in alle aspecten van de samenleving terugkomt, health in/with all policies. Samen gaan we uit van ieders regie op de eigen gezondheid en waar nodig helpen we inwoners die dit niet lukt. Om de zorg houdbaar te houden, moeten we meer preventief en meer regionaal gaan werken.

Samen bouwen aan een gezond West-Brabant

We willen eraan bijdragen dat mensen zo gezond, veilig en gelukkig mogelijk kunnen leven, wonen en werken in onze regio. We houden de gezondheid in de gaten, moedigen gezond gedrag aan en beschermen mensen tegen bedreigingen zoals besmettelijke ziektes. De maatschappij staat niet stil en wij ook niet. Door unieke samenwerkingen met ondernemers uit de regio, andere GGD'en, gemeenten en zorgpartners staan wij op voor mensen die dat nodig hebben. Zo bouwen we aan een Gezond West-Brabant. Mensen zijn

WIJ MAKEN GEZOND GEWOON

verantwoordelijk voor hun eigen gezondheid, maar vertrouwen ook op de overheid voor steun en bescherming. De gemeenten in West-Brabant beleggen deze publieke taken bij de GGD West-Brabant. Dit staat beschreven in de Wet publieke gezondheid. En er zijn nog meer wetten die leiden tot GGD-taken: zoals de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo-toezicht, plustaak), de Wet veiligheidsregio's (rampenbestrijding) en de Wet kinderopvang (toezicht, plustaak). Ook het beleid van de lokale, regionale en landelijke overheid is mede bepalend voor ons werk.

In deze kadernota beschrijven we de hoofdlijnen van ons beleid voor 2024. De belangrijkste kaders en inhoudelijke en financiële ontwikkelingen voor 2024 die we in deze kadernota schetsen, zijn in lijn met onze nieuwe Toekomstvisie voor de publieke gezondheid 2023-2033. 'Wij maken gezond gewoon' luidt de titel van deze toekomstvisie, die we eind 2022 hebben opgesteld. Daarnaast benoemen we de financiële kaders voor 2024. De kadernota is een eerste stap naar onze beleidsbegroting 2024. Deze begroting wordt eind maart 2023 vastgesteld in de vergadering van ons Algemeen Bestuur en vervolgens vóór 15 april voor zienswijzen aan de West-Brabantse gemeenten verzonden.

02. WIJ MAKEN GEZOND GEWOON TOEKOMSTVISIE 2023-2033

Eind 2022 lag het concept van onze toekomstvisie voor de komende tien jaar op tafel. Een visie voor een langere periode, omdat de uitdagingen van vandaag de dag ook een langere adem vragen van de GGD en van de samenleving. Hoe ziet de publieke gezondheid er uit in 2033? Naar de antwoorden op die vraag zijn we samen met onze medewerkers, ketenpartners en inwoners op zoek gegaan. Dat deden we samen met de GGD Hart voor Brabant. We organiseerden zes Visie Cafés in onze werkgebieden en spraken met 200 collega's, bestuurders en ketenpartners. Op twee dagen zochten we, door middel van pop-up locaties, inwoners op om hun input op te halen. Het resultaat is onze Toekomstvisie 2023-2033 'Wij maken gezond gewoon'.

VOORKOMEN ALS HET KAN, BESCHERMEN ALS HET MOET

Preventie is de sleutel tot een gezonde toekomst. Daarom zetten we daar vol op in. Maar natuurlijk vergeten we niet waar we goed in zijn: we blijven als organisatie klaar staan om mensen te helpen als dat nodig is.

IEDEREEN VERSCHILLEND, ALLEMAAL GELIJK

We zijn allemaal anders, maar willen uiteindelijk allemaal hetzelfde: gezond opgroeien en oud worden. Dat moet écht voor iedereen mogelijk zijn. Wij maken ons sterk voor iedereen in kwetsbare situaties.

ZELF, MAAR NIET ALLEEN

Niets zo persoonlijk als je eigen gezondheid. Wie gezond zijn al gewoon vindt, kan het zelf. En wie onze kennis wil gebruiken, weet ons te vinden. Niemand hoeft het tenslotte alleen te doen.

OVERAL OM ONS HEEN, BINNEN EN BUITEN

Gezond leven start met een omgeving die daarop is ingericht. Daarom zetten we gezondheid en veiligheid altijd voorop: zowel binnen als buiten, offline en online.

Op het moment dat deze kadernota verschijnt, als vast onderdeel van onze P&C-cyclus, is de Toekomstvisie 2023-2033 nog in de afrondende fase. Toch kiezen we ervoor om deze kadernota 2024 te baseren op deze nieuwe (concept)visie. We willen onze doelen voor 2024 bepalen vanuit de thema's van 'Gezond Gewoon'.

Ons gezonde geluid: eerlijk, gedurfd en vernieuwend

Deze doelen willen we onder andere bereiken door ons 'Gezonde Geluid' te laten horen: een eerlijk, gedurfd en vernieuwend geluid.

- **Eerlijk** door onze boodschap te ondersteunen met betrouwbare feiten en gedegen onderzoek.
- **Gedurfd** doordat we het eerlijke, onafhankelijke verhaal vertellen, ook als dat niet het leukste verhaal is. We blijven gezondheid agenderen en samenwerken om ons (tegen)geluid nog luider te laten klinken.
- **Vernieuwend** door soms buiten de gebaande paden te treden en te kiezen voor nieuwe mogelijkheden en technologieën om mensen beter te bereiken en te helpen bij het maken van gezonde keuzes. Dit doen we in verbinding met onze partners en steeds vanuit het uitgangspunt van Positieve Gezondheid.

Om 'gewoon gezond' waar te maken moeten we dus soms ook dingen doen die we (nog) niet als vanzelf doen, maar die wel hard nodig zijn om ons gezonde geluid te laten horen. Dat vraagt om lef en het uitbreiden en slim inzetten van ons netwerk. Parallel aan de kadernota wordt ook het beleidsplan GGD West-Brabant 2023-2026 opgesteld. Daarin wordt de toekomstvisie vertaald naar doelen en resultaten voor de komende vier jaar.

A photograph of three people hiking on a rocky trail during sunset. The sun is low on the horizon, creating a strong lens flare and silhouetting the hikers. The landscape is rocky with sparse vegetation and tall grass in the foreground.

03 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN 2024

Onze wettelijke taken en onze strategische ambities worden steeds beïnvloed door de ontwikkelingen van binnen en buiten de GGD. De belangrijkste ontwikkelingen die wij nu zien voor 2024 zijn de volgende:

a. Gezond en Actief Leven Akkoord & Integraal Zorgakkoord

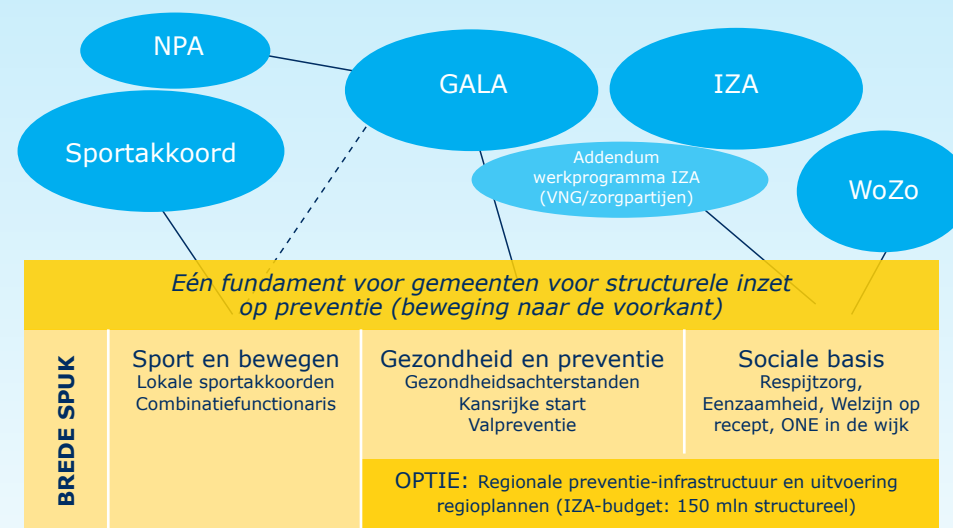
In 2022/begin 2023 zijn landelijk het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA) getekend. Deze akkoorden zijn een uitwerking van een verzameling rapporten over de houdbaarheid van de zorg en staan in het teken van de omslag van curatief naar preventief. De onderliggende aanname is dat door het inzetten op preventie, dan wel eerdere toeleiding naar passende zorg, er zwaardere zorg kan worden voorkomen. Het ministerie van VWS ziet hierin een grote rol voor de gemeenten die lokaal, maar zeker ook regionaal vorm kunnen geven aan een sterke preventie-infrastructuur. Om zo samen met zorgverzekeraars en zorg- en welzijnsorganisaties een volgende stap te zetten naar minder vrijblijvendheid bij het behalen van de gezondheidsdoelen. Hierin ligt ook een belangrijke rol voor de GGD.

b. Brede SPUK-regeling

De uitdagingen die ons vanuit de samenleving tegemoetkomen, sturen ons naar meer regionale samenwerking. Het ministerie van VWS laat deze oproep steeds luider klinken en ook de ketenpartners in onze regio werken steeds vaker bovenlokaal. Begin 2023 kunnen de gemeenten middelen vanuit het Rijk aanvragen uit de Brede SPUK-regeling. In deze regeling zijn de middelen voor Kansrijke Start, sport- en preventieakkoorden en meer gebundeld.

Samenhang akkoorden en SPUK

(akkoorden bevatten afspraken over visie en inhoud, SPUK is vehikel voor middelen)

c. Duurzame publieke gezondheid

We hebben de intentie om begin 2023 de de Green Deal Duurzame Zorg mede te ondertekenen. Daarmee bevestigen we het belang van duurzaamheid van en in onze organisatie. In 2024 is duurzaamheid niet langer een modeverschijnsel, maar een fundamenteel onderdeel van de moderne GGD. We zijn dan de experimenteerfase voorbij en maken bewuste en zichtbare keuzes die bijdragen aan duurzame publieke gezondheid. Die kan op vele manieren vorm krijgen. Dus is het ook logisch dat we als organisatie rapporteren over de prestaties op het gebied van duurzaamheid. Hiermee lopen we vooruit op

de aanstaande Europese wetgeving op het gebied van duurzaamheidsverslaglegging: de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD).

d. Versterking Infectieziektebestrijding / Pandemische Paraatheid

Met de aanpassing van de Wet Publieke Gezondheid wil het ministerie van VWS de Pandemische Paraatheid verhogen en de bestrijding van infectieziekten versterken. Wij krijgen hiervoor gedurende twee jaar (2023 en 2024), net als alle andere GGD'en in Nederland, extra middelen ter beschikking.

e. Regionaal vaccinatie-expertisecentrum

De eerste ideeën voor een lokaal vaccinatiecentrum zijn in ontwikkeling. We zijn als GGD West-Brabant hierin landelijk koploper. We verkennen de optie om ook de coronavaccinaties hierin onder te brengen en een spreiding over het gehele jaar te realiseren. Dit is echter wel afhankelijk van het vaccinatiebeleid voor Covid'19. Waarschijnlijk zullen in onze regio twee vaccinatiecentra worden ingericht, waar meer soorten vaccinaties worden gegeven. We proberen het proces zoveel mogelijk te optimaliseren, bijvoorbeeld ook door meer vaccinaties tegelijk te geven. We denken daarnaast ook na over de no show door en bereikbaarheid voor kwetsbare groepen. We zullen naast de 'vaste' vaccinatielocaties ook andere varianten organiseren. In 2024 hopen we dit te hebben gerealiseerd.

f. Aanpassing gemeenschappelijke regeling aan nieuwe Wgr

Een tweede wetwijziging die van invloed is op de GGD, is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) van 1 juli

2022. De nieuwe wet biedt nieuwe mogelijkheden voor het betrekken van gemeenteraden en inwoners en sluit daarmee aan op de wens van de GGD. In onze regio Midden- en West-Brabant overleggen wij als gemeenschappelijke regelingen (GR'en) al enige tijd over de wijze waarop we de nieuwe regels kunnen volgen en zijn we met een afvaardiging van de colleges van B&W en raadsgriffies hierover in gesprek. We willen samen komen tot heldere kaders, die in de basis voor alle GR'en in onze regio gelijk zijn. Deze kaders vormen het fundament voor de wijziging van de GR GGD West-Brabant, die voor 1 juli 2024 aangepast moet zijn. Voor dit proces zijn vier uitgangspunten geformuleerd: versterking eigenaarschap bestuurder, uniformiteit versus verscheidenheid, vergroten inhoudelijke betrokkenheid gemeenteraden en afstemming van de P&C-cyclus.

g. Rijksvaccinatieprogramma

De staatssecretaris van VWS neemt in 2024 de rotavirusvaccinatie op in het Rijksvaccinatieprogramma. Het ministerie heeft op advies van de Gezondheidsraad (2021) besloten om deze vaccinatie aan te gaan bieden aan alle pasgeborenen in Nederland. Een infectie met het rotavirus veroorzaakt een ontsteking aan maag en darmen. Vooral jonge kinderen tot 2 jaar zijn kwetsbaar voor het rotavirus. Gemeenten krijgen voor de uitvoering van dit onderdeel van het vaccinatieprogramma een uitkering uit het gemeentefonds, die we vertalen naar de gemeentelijke bijdrage. Daardoor is dit voor de (gezamenlijke) gemeenten budgetneutraal.

h. Compensatie meerkosten Woo

In de meicirculaire van 2021 zijn gemeenten geïnformeerd over de compensatie van de meerkosten die zij maken in verband met de uitvoering van de Wet open overheid (Woo).

De verdeling via het gemeentefonds volgt de maatstaven 'vast bedrag' (60%) en 'inwonertal' (40%); het resultaat correspondeert evenwel met de meerkosten/compensatieberekening. Gemeenschappelijke regelingen ontvangen geen bijdrage uit het gemeentefonds. Het gaat hier om taken als: actief openbaar maken, het beheer van systemen en een contactpersoon (0,1-0,2 fte). De compensatie is aan de gemeenten toegekend en naar rato verdeeld. Voor de meerkosten die de GGD maakt, zullen we een bedrag opnemen in onze beleidsbegroting.

i. Verlaging van de GHOR-begroting

Bij GHOR Midden- en West-Brabant zal in 2024 een verdere efficiëncyslag plaatsvinden. Dit resulteert in een daling van de bijdrage vanuit de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant van €95.000,-. Door deze daling en het toepassen van de indexering zal de bijdrage vanuit de Veiligheidsregio voor 2024 €2.491.000,- bedragen. Het team GHOR Midden- en West-Brabant wordt gefinancierd door de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (93,65%), GGD West-Brabant (3,19%) en GGD Hart voor Brabant (3,16%). Voor de totale begroting van GHOR Midden- en West-Brabant betekent dit in 2024 een efficiëncyslag van €102.000,-.

j. Samen Vooruit: doorontwikkeling organisatie

Het gezonde geluid gewoon laten klinken vraagt om een sterke

organisatie. De GGD werkt voor ruim 725.000 mensen in 16 gemeenten. Dit doen we met ongeveer 350 medewerkers (exclusief onze Covid'19 medewerkers). In 2022 hebben we samen met alle medewerkers de stap vooruit gezet richting de toekomst. Vanaf 2024 zien we daarvan de concrete resultaten. We hebben dan de zelforganisatie verder doorontwikkeld en alle collega's hebben een leidinggevende. We hebben dan ook onze gedragsnormen en kernwaarden herijkt, zodat we onze doelen kunnen behalen op de manier die wij voor ogen hebben. We hebben in 2024 de medische verantwoordelijkheid binnen de organisatie geborgd door een zorginhoudelijke overlegstructuur (ZIO), die de medische lijn van de GGD bepaalt. Verder hebben we in 2024 de samenwerking met GGD Hart voor Brabant nog verder verstevigd. Kortom, we bestendigen in 2024 de ingezette veranderingen uit 2022 en 2023. In 2024 wordt de 'verandering normaal'. Eenvoud en duidelijkheid zijn en blijven daarbij de leidraad voor alles wat we doen.

k. Modern werkgeverschap - GGD Next Level

Om (nieuwe) collega's te blijven boeien en binden moeten we ons doorontwikkelen. We moeten ruimte bieden voor verdere professionalisering. Ook willen we ons aanpassingsvermogen vergroten. Daarnaast moeten we ons voorbereiden op nieuwe werkwijzen, waarbij we anders willen omgaan met de inzet van ons personeel. Het huidige tekort op de arbeidsmarkt zal zich doorontwikkelen en om onze dienstverlening te kunnen waarborgen moeten we anders gaan werken. Denk aan de inzet van nieuwe technologie, virtuele begeleiding, andere soorten professionals en nog meer digitaal

werken. Mogelijk leidt dit ook tot nieuwe hulpmiddelen rond dossiervoering en privacy.

l. Gevolgen macro-economische ontwikkelingen

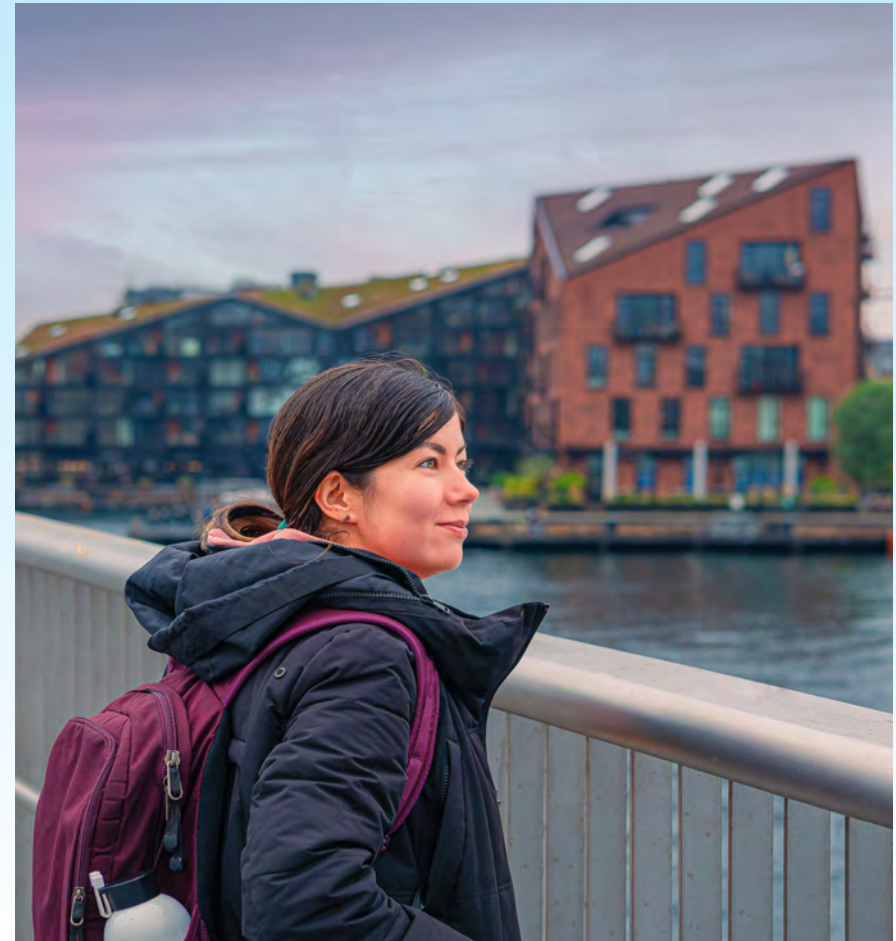
Ten tijde van het opstellen van de kadernota 2024 was de nieuwe CAO vanaf 2023 nog niet bekend. We verwachten dat de huidige index van 2023 en 2024 niet toereikend is om de voorziene CAO-stijging op te vangen. Zodra de nieuwe CAO bekend is, zullen we de financiële impact hiervan bekendmaken. We verwachten dat we in april 2023 hierover meer inzicht kunnen geven, zodat de

begrotingswijziging mee kan lopen in het zienswijzetraject. Ook voor wat betreft de hoge inflatie verwachten we dat de indexering van 2023 en 2024 niet toereikend zal zijn. Ook hierover zullen we nader berichten in april 2023.

Er wordt een forse inflatie van de kosten van de consultatiebureau (CB)-locaties verwacht. Hierdoor is in de kadernota 2024 al een stijging terug te zien van de kosten van huisvesting CB-locaties ten opzichte van de beleidsbegroting 2023. Wij sluiten niet uit dat we naast een begrotingswijziging voor de nieuwe CAO ook voor de fors gestegen huisvestingslasten van CB-locaties een begrotingswijziging zullen voorleggen. Wij houden deze ontwikkeling samen met het bestuur in de gaten en informeren hier tijdig over. Het zal dan gaan om een incidentele begrotingswijziging voor de jaren 2023 en 2024. Vanaf 2025 worden de effecten van CAO en inflatie naar alle verwachting geabsorbeerd door het Rijk voor de af te geven indexcijfers voor dat jaar en verder.

A photograph of two men jogging through a sunlit forest. The man in the foreground is older, wearing a white t-shirt and blue shorts, and is smiling. The man behind him is younger, wearing a black t-shirt and black leggings, also smiling and making a 'shaka' hand gesture. The forest has many tall, thin trees and dappled sunlight on the ground.

04. AMBITIES 2024

Zoals eerder in deze kadernota aangegeven, werken we momenteel ook aan het beleidsplan voor 2023-2027. Dit plan wordt medio 2023 definitief vastgesteld door ons bestuur. De doelen in het nieuwe beleidsplan zijn mede gebaseerd op de ambities uit deze kadernota. En die ambities vinden hun oorsprong weer in de toekomstvisie 'Wij maken gezond gewoon'.

1. Voorkomen als het kan, beschermen als het moet
2. Zelf, maar niet alleen
3. Overall om ons heen, binnen en buiten
4. Iedereen verschillend, allemaal gelijk.

Op deze ambities sorteren we dus voor in deze kadernota. Mochten er straks bij de behandeling en vaststelling van het beleidsplan 2023-2027 aanpassingen plaatsvinden waaruit blijkt dat onze ambities en doelen voor 2024 hierop niet aansluiten, dan zal er een inhoudelijke begrotingswijziging plaatsvinden voor 2024.

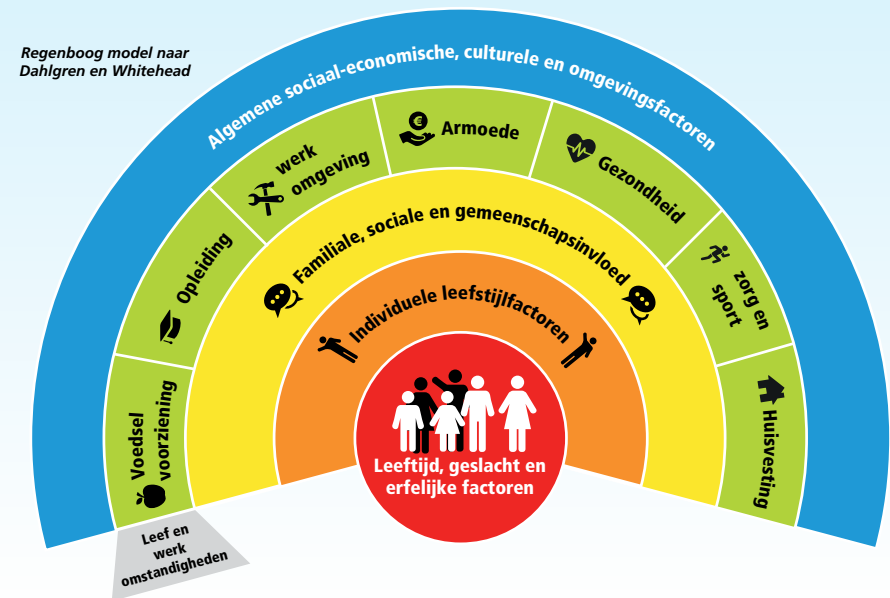
We streven ernaar dat iedereen de kans krijgt om gezond, veilig en gelukkig op te groeien, te werken en te leven in West-Brabant. We dragen hieraan bij door steeds het gezonde geluid te laten horen op een eerlijke, gedurfde en vernieuwende manier.

Hierna werken we de ambities voor 2024 globaal uit.

4.1 VOORKOMEN ALS HET KAN, BESCHERMEN ALS HET MOET

Om iedereen in staat te stellen elke dag gezonde keuzes te maken en gewoon gezond te leven, is verbreding en verdieping van het huidige preventiebeleid nodig. Zaken als woonomgeving, gezinssituatie,

veiligheid, armoede, schulden, (digitale) vaardigheden, taalkennis, sociale netwerken en etnische achtergrond zijn immers van grote invloed op de gezonde keuzes die mensen kunnen maken. Om effectief aan preventie te werken moeten we niet alleen de individuele leefstijl-keuzes van mensen willen beïnvloeden, maar moeten we ook structureel de maatschappelijke factoren aanpakken die van invloed zijn op ongezondheid. Inzetten op individuele leefstijl-interventies is dweilen met de kraan open als we niet tegelijk ook de oorzaken van ongezondheid aanpakken.

Daarom richten onze preventie-activiteiten zich zowel op de fysieke als mentale gezondheid van mensen. En daarnaast nadrukkelijk ook op het gezonder maken van de sociale en fysieke leefomgeving

waarbinnen het gedrag van mensen tot stand komt. De focus ligt daarbij op gezondheid en vitaliteit. Ons preventiebeleid moet inclusief en effectief zijn voor alle inwoners en bezoekers van West-Brabant.

In 2024 werken we samen met onze gemeenten verder aan het verbinden van regionale en lokale partijen uit het sociaal, omgevings- en (publieke) zorgdomein. Zo willen we komen tot regionale preventienetwerken. De GGD pakt hierin haar rol als adviseur en uitvoerder en waar mogelijk ook als coördinator/regisseur. We dragen bij aan het waarmaken van de regionale en lokale doelstellingen uit de thema's van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). We streven ernaar om de principes van vitaliteit en positieve gezondheid leidraad te laten zijn voor beslissingen en initiatieven binnen elk beleidsdomein. Ofwel, Health-In-All-Policies. Duurzaamheid en effectiviteit zijn daarbij vanzelfsprekend.

4.2 ZELF, MAAR NIET ALLEEN

Gezondheid is iets heel persoonlijks. Wat voor de één gezond is, hoeft dat nog niet te zijn voor een ander. Daarom zetten we in op ieders eigen regie, met positieve gezondheid als leidraad. Om zelf te bepalen welke stap nodig is om gezonder te worden, moet je in staat zijn om de nodige kennis tot je te nemen en je eigen te maken. Deze kennis naar onze inwoners brengen, zien wij als een belangrijke taak voor de GGD. Er is al veel kennis over gezondheid beschikbaar, maar deze moet soms nog toegankelijk worden gemaakt. Dit doen we al door het inzetten van bijvoorbeeld de Ouderchat en JouwGGD, maar we kunnen hier nog veel meer mee doen. Daarom gaan we onze

data nog toegankelijker maken en werken we waar mogelijk steeds meer datagedreven, als organisatie en met onze ketenpartners. Als onze inwoners goed geïnformeerd zijn over gezonde leefstijl en er- gens terecht kunnen met hun vragen, geeft dit hen de mogelijkheid om zelf te kiezen wat voor hen belangrijk is voor een betere gezondheid.

We vinden het ook belangrijk dat onze partners werken vanuit dezelfde gedachte van positieve gezondheid en eigen regie. Door dit gedachtegoed te verspreiden en te borgen onder gemeenten en ketenpartners, dragen we bij aan een preventie-infrastructuur die iedereen in West-Brabant de mogelijkheid biedt om naar eigen kunnen gezond te zijn. In die infrastructuur willen we gaan werken met 'aandachtsfunctionarissen positieve gezondheid'. Zij kunnen de boodschap van eigen regie en preventie binnen hun organisatie

verspreiden en versterken. De GGD heeft de expertise al in huis om professionals hierin te trainen. Zo vormen we samen een netwerk waarin we iedereen de vrijheid geven om eigen keuzes te maken, zonder iemand te laten vallen.

4.3 OVERAL OM ONS HEEN, BINNEN EN BUITEN

Een gezonde leefstijl is beter vol te houden als de mogelijkheden om te bewegen en te ontspannen aantrekkelijk zijn en als de verleidingen voor ongezond gedrag beperkt zijn. Het gezond inrichten van de fysieke leefomgeving kan duurzaam bijdragen aan het verminderen van volksziektes door beweging te stimuleren. Het kan ook gezondheidsrisico's verminderen, bijvoorbeeld door bij gebiedsontwikkeling nog meer rekening te houden met luchtkwaliteit en schaduwrijke (speel- en sport) plekken die beschermen tegen uv-straling (huidkanker is een van de meest voorkomende en beïnvloedbare soorten kanker). Eenmalige investeringen in de fysieke leefomgeving kunnen een blijvend effect hebben op gezond gedrag en gezonde omstandigheden. Zo nodigen speelplaatsen en wandelroutes uit tot bewegen en zorgt het omleiden van verkeer voor minder fijnstof en geluidhinder. De GGD wil ervoor zorgen dat gemeenten door middel van het gebruik van de Brabantse Omgevingsscan gezondheid meewegen en meenemen bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Een gezonde leefomgeving levert winst op voor alle inwoners, maar nog meer voor inwoners in achterstandswijken. Dus pleiten we voor een gebiedsgerichte aanpak. In 2024 geven we onze gemeenten gezondheidsadviezen bij de (her)inrichting van de fysieke leefomgeving, onder meer conform de businesscase diensten Gezonde Leefomgeving, die in 2023 wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

4.4 IEDEREEN VERSCHILLEND, ALLEMAAL GELIJK

Alle kinderen in West-Brabant moeten gezond kunnen opgroeien. Alle inwoners van onze 16 gemeenten verdienen het om gezond en gelukkig oud te worden. Dat is makkelijker opgeschreven dan voor elkaar gekregen. Maar het raakt wel direct aan onze publieke verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor die groepen in de samenleving die een verhoogd gezondheidsrisico lopen. Al bij de geboorte heeft niet elk kind de mogelijkheden om gezond groot te worden.

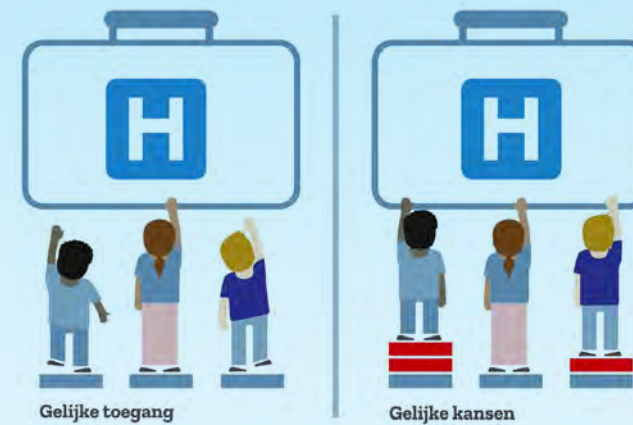

Met het programma Kansrijke Start zijn we er, vanaf -9 maanden, vroeg bij. We vervolgen onze inzet via de community-aanpak, die we verder uitbreiden. Extra aandacht hebben we voor kinderen en gezinnen die in armoede leven.

Iedereen krijgt ten minste de kans om te kiezen voor een gezond, veilig en gelukkig leven. Dat betekent: informatie over gezond-

heid kunnen lezen, begrijpen en toepassen En het houdt in: eigen regie hebben, wat soms pas kan als randvoorwaarden op andere beleidsterreinen daarvoor ruimte bieden (o.a. veiligheid, wonen, schuldhulpverlening). Gezondheidsverschillen verkleinen vraagt om een aanpak van het hele systeem en inbreng van alle betrokkenen. Daarbij zijn de inwoners zelf het meest belangrijk. Met de inbreng van hun ervaringen (ervaringskennis) verbinden zij hun leefwereld met onze systeemwereld en zijn we pas echt in staat om te werken aan gelijke gezondheidskansen.

In 2024 blijven we investeren in een gezamenlijke aanpak met andere beleidsterreinen en bouwen we onze structurele inzet van ervaringskennis nog verder uit. In 2024 gaan we ons verder verdiepen in de verschillende groepen inwoners die elk op hun eigen manier te maken hebben met ongelijke gezondheidskansen. Bijvoorbeeld: arbeidsmigranten, jongeren met drugsgebruik, mensen met een verstandelijke beperking. Door deze verdieping kunnen we onze investering in gelijke gezondheidskansen samen mét en dóór hen gericht vormgeven.

1: H = health, gezondheid

05. FINANCIĒLE KADERS

We gaan voor de financiële kaders 2024 uit van hetzelfde niveau als 2023, waarbij wel loon- en prijscompensatie wordt opgenomen. De financiële ontwikkelingen zoals beschreven in paragraaf 3 (trends en ontwikkelingen), waaronder de effecten van de inflatie op onze huisvesting en de CAO-gevolgen, leiden tot een aanvullende begrotingswijziging in 2023.

5.1 BUDGETTAIRE PARAGRAAF

Indexering

Voor het financieel kader voor de algemene bijdrage komt de indexering uit op 3,61%. Dit percentage is conform de afgesproken systematiek berekend. Ten tijde van het opstellen van de kadernota 2024 was er nog geen besluitvorming over een nieuwe CAO. Naar aanleiding van een nieuwe CAO alsmede de pensioenontwikkelingen zal mogelijk nog een begrotingswijziging voor 2024 volgen. De indexatiemethode is conform onderstaande tabel tot stand gekomen.

Jaar	Loon-voet	Loonkosten% van begroting	Prijs index	Overige kosten % van begroting	Index	Bron
2024	4,2	65%	2,5	35%	3,61	September circulaire 2022

Financiële implicaties Omgevingswet

Brabant breed wordt voor de basistaken 3 fte aangetrokken. De kosten van de extra formatie van 3 fte, voor de structurele uitbreiding van onze dienstverlening vanuit het basispakket voor deze diensten, zijn beperkt: € 345.000,- voor alle Brabantse GGD'en.

We slaan dit op basis van het solidariteitsprincipe om over het aantal inwoners waardoor dit resulteert in een bedrag van € 0,13 per inwoner en totaal €95.000,- (€ 94.696).

De hogere baten uit plustaken zijn een schatting en hebben wij geraamd op € 302.000,-. Daarbij bestaat het risico dat de omzet van plustaken kan veranderen zonder dat de GGD de organisatie hierop kan aanpassen. Dit komt omdat we vanwege de specifieke kennis maar zeer beperkt met een flexibele schil zullen werken. Het is onze voorkeur of de Omgevingswet ingaat per 2023, 2024 of later. Ons voorstel voor aanvullende dienstverlening is onlosmakelijk verbonden met de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet.

GEMEENTELIJKE BIJDRAGE

Ontwikkeling in gemeentelijke bijdrage	Totaal GGD
Gemeentelijke bijdrage (beleidsbegroting) 2023	21.790.197
Indexering	
Totaal	695.837
- Correctie indexering (prijs) a.g.v. inflatie	(PM)
- Correctie a.g.v. nieuwe CAO (lonen)	(PM)
Wijziging inwoner aantallen	
Basistaken	47.628
JGZ 0-4 jaar	55.109
JGZ 4-18 jaar	50.700-
Hogere rijksbijdrage DUUP	122.676
Impact omgevingswet	95.000
Impact wet open overheid (Woo)	20.000
Impact huisvestingskosten CB locaties	91.953
- Correctie op post huisvesting a.g.v. inflatie	(PM)
Totaal gemeentelijke bijdrage basistaken 2024	22.867.700

BIJDRAGE GEMEENTEN 2024

Index: 3,61%

index: 3,61%																					
		Bijdrage per inwoner/kind					Basistaken					Indexeringsbedragen							Totaal 2024	Totaal 2023	
Gemeenten	Aantal per 1-1-2022	aantal kinderen 0 tm 3 jaar	aantal kinderen 4 tm 18 jaar	Bijdrage per inwoner basispakket	Bijdrage per kind 0 tm 3 jaar	Bijdrage per kind 4 tm 18 jaar	Basistaken	aanvullende financiering DUUP	nieuwe omgevingswet	Wet open overheid (Woo)	Bijdrage basispakket Jez 0 tm 3 Jarigen	Basistaken (4-18)	Bijdrage Rijksvaccinatieprogrmma	Huisvesting 0-4 jarigen	Indexatie Bijdrage per inwoner basispakket	indexatie bijdrage per kind 0-4 jaar	Indexatie bijdrage per kind 4-18 jaar	structurele correctie ingroepaap (\$)	TOTAAL BIJDRAGE DEELNEMENDE GEMEENTEN BASISTAKEN 2023	TOTAAL BIJDRAGE DEELNEMENDE GEMEENTEN BASISTAKEN 2022	Gemeenten
Altena	57.009	2.460	10.177	12,90	310	57,5	797.822		7.581	1.596	761.542	585.381	138.833	145.587	26.549	27.492	21.132	822	2.514.337	2.386.723	Altena
Alphen-Chaam	10.425	404	1.599	12,90	310	57,5	145.970		1.386	292	125.066	91.974	21.931	30.332	4.855	4.515	3.320	-28.169	401.472	380.893	Alphen-Chaam
Baarle-Nassau	6.931	219	992	12,90	310	57,5	97.050		922	194	67.796	57.060	12.610	16.932	3.228	2.447	2.060	-9.443	250.856	246.539	Baarle-Nassau
Bergen op Zoom	67.894		10.563	12,90	-	57,5	950.600		9.028	1.901	0	607.584	49.886	-	31.618	0	21.934	-19.196	1.653.353	1.580.731	Bergen op Zoom
Breda	184.702	1.223 *	29.316	12,90	310	57,5	2.586.562	241.877	24.561	5.171	378.604	1.686.256	182.611	102.017	86.014	13.668	60.874	119.690	5.487.904	5.166.065	Breda
Drimmelen	27.476	921	4.018	12,90	310	57,5	384.700		3.654	769	285.114	231.115	52.603	105.249	12.795	10.293	8.343	-58.213	1.036.423	993.186	Drimmelen
Etten-Leur	44.152	1.690	7.569	12,90	310	57,5	618.143		5.871	1.236	523.173	435.369	100.741	86.881	20.561	18.887	15.717	86.347	1.912.926	1.835.413	Etten-Leur
Geertruidenberg	21.944	813	3.507	12,90	310	57,5	307.187		2.918	614	251.680	201.723	49.277	60.474	10.219	9.086	7.282	25.808	926.268	879.163	Geertruidenberg
Halderberge	30.770	1.055	4.670	12,90	310	57,5	430.632		4.092	861	326.596	268.618	62.436	95.408	14.329	11.790	9.697	10.285	1.234.745	1.170.796	Halderberge
Moerdijk	37.313	-	5.717	12,90	-	57,5	522.517		4.962	1.045	0	328.842	28.696	-	17.376	0	11.871	25.795	941.104	912.070	Moerdijk
Oosterhout	56.535	2.168	8.853	12,90	310	57,5	791.546		7.518	1.583	671.148	509.225	120.443	98.642	26.328	24.228	18.383	-59.919	2.209.123	2.118.594	Oosterhout
Roosendaal	77.244	-	11.758	12,90	-	57,5	1.081.942		10.271	2.162	0	676.320	58.350	-	35.972	0	24.415	5.768	1.895.200	1.834.444	Roosendaal
Rucphen	23.326	-	3.117	12,90	-	57,5	326.464		3.102	653	0	179.290	14.355	-	10.863	0	6.472	-36.213	504.986	479.273	Rucphen
Steenbergen	24.333	-	3.482	12,90	-	57,5	340.817		3.236	681	0	200.285	16.836	-	11.332	0	7.230	-23.617	556.799	536.833	Steenbergen
Woensdrecht	22.112	-	3.188	12,90	-	57,5	309.639		2.940	619	0	183.374	15.700	-	10.297	0	6.620	-7.823	521.366	502.616	Woensdrecht
Zundert	22.260	819	2.999	12,90	310	57,5	311.504		2.960	623	253.538	172.502	43.362	42.523	10.366	9.153	6.227	-31.923	820.836	766.858	Zundert
TOTAAL	714.426	11.772	111.525	12,90	310	57,5	10.003.095	241.877	95.000	20.000	3.644.258	6.414.918	968.671	784.045	332.701	131.558	231.579	-	22.867.700	21.790.197	

* aantal 0-4 jarigen in buitengebied (dorpen) Breda

West-Brabant